

Προϊστορική πόλη Ακρωτηρίου

847 00

36.35181, 25.403485355377

0

Οι πρώτες εγκαταστάσεις στο Ακρωτήρι χρονολογούνται από την Ύστερη Νεολιθική Εποχή (τουλάχιστον από την 4η χιλιετία π.Χ.). Κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού (3η χιλιετία π.Χ.) υπήρχε οικισμός στο Ακρωτήρι. Κατά τη Μέση και την Πρώιμη Ύστερη Εποχή του Χαλκού (20ος-17ος αιώνες π.Χ.) ο οικισμός αυτός επεκτάθηκε και αναδείχθηκε σε ένα από τα σημαντικότερα αστικά κέντρα και λιμάνια του Αιγαίου.

Η μεγάλη του έκταση (περίπου 200 στρέμματα), η άριστη πολεοδομική του οργάνωση, το αποχετευτικό του δίκτυο, τα περίτεχνα πολυόροφα κτήρια του με τον έξοχο τοιχογραφικό διάκοσμο, την πλούσια επίπλωση και οικοσκευή μαρτυρούν για τη μεγάλη του ανάπτυξη.

Τα ποικίλα εισηγμένα προϊόντα που βρέθηκαν μέσα στα κτήρια δείχνουν πόσο ευρύ ήταν το πλέγμα των εξωτερικών σχέσεων του Ακρωτηρίου. Διατηρούσε στενές σχέσεις με τη Μινωική Κρήτη αλλά βρισκόταν σε επικοινωνία και με την Ηπειρωτική Ελλάδα, τη Δωδεκάνησο, την Κύπρο, τη Συρία και την Αίγυπτο.

Η ζωή στην πόλη τελείωσε απότομα το τελευταίο τέταρτο του 17ου π.Χ. αιώνα, όταν οι κάτοικοί της αποφάσισαν να την εγκαταλείψουν εξαιτίας ισχυρών σεισμών. Η έκρηξη του ηφαιστείου ακολούθησε. Τα ηφαιστειακά υλικά που κάλυψαν την πόλη και ολόκληρο το νησί προστάτευσαν ως σήμερα τα κτήρια και το περιεχόμενό τους, όπως έγινε και στην Πομπηία.

Στοιχεία για την κατοίκηση του Ακρωτηρίου της Θήρας κατά την προϊστορική εποχή άρχισαν να έρχονται στο φως από το δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα. Οι συστηματικές όμως ανασκαφές άρχισαν εκεί το 1967 από τον καθηγητή Σπυρίδωνα Μαρινάτο υπό την αιγίδα της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας. Ο Μαρινάτος αποφάσισε να ανασκάψει στο Ακρωτήρι ελπίζοντας ότι θα επαληθεύσει μια παλιά του θεωρία που είχε δημοσιεύσει από τη δεκαετία του '30, ότι η έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας προκάλεσε την κατάρρευση του πολιτισμού της Μινωικής Κρήτης. Μετά το θάνατο του Μαρινάτου, στα 1974, η ανασκαφή συνεχίζεται υπό την διεύθυνση του καθηγητή Χρίστου Ντούμα.

Επάνω στα αποκαλυπτόμενα μνημεία δεν γίνονται επεμβάσεις, παρά μόνον όσες απαιτούνται για τη στερέωσή τους και για τη διάσωση των ποικίλων μαρτυριών, της καταστροφής συμπεριλαμβανομένης.

Σημαντικότερα μνημεία και αρχιτεκτονικά σύνολα της περιοχής θεωρούνται:

- **Ξεστή 3:** Μεγάλο, διώροφο τουλάχιστον, κτήριο με 14 δωμάτια σε κάθε όροφο. Πολλά από τα δωμάτια συνδέονται μεταξύ τους με πολύθυρα και είναι τοιχογραφημένα. Σε ένα από αυτά

υπάρχει "δεξαμενή καθαρμών", χώρος που θεωρείται ιερός. Οι πιο ενδιαφέρουσες από τις τοιχογραφίες είναι εκείνες των Κροκοσυλλεκτριών και του Βωμού. Η πρώτη απεικονίζει τρεις γυναίκες σε αγρό με ανθισμένους κρόκους και ένα βωμό, ενώ η δεύτερη γυναίκες που μαζεύουν κρόκους και τους προσφέρουν σε καθιστή θεότητα πλαισιωμένη από πίθηκο και γρύπα. Οι αρχιτεκτονικές ιδιορρυθμίες του κτηρίου και τα θέματα των τοιχογραφιών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι στην Ξεστή 3 τελούνταν κάποιες τελετές.

- **Τομέας Β:** Ο τομέας Β περιλαμβάνει πιθανότατα δύο ξεχωριστά κτήρια προσκολλημένα το ένα στο άλλο. Από τον όροφο του δυτικού κτηρίου προήλθαν οι τοιχογραφίες των Αντιλοπών και των Πυγμαίων. Από το ανατολικό κτήριο προήλθε η τοιχογραφία των Πιθήκων, μία σύνθεση με πιθήκους να σκαρφαλώνουν σε βράχους στις όχθες ενός ποταμού.
- **Δυτική οικία:** Η Δυτική οικία είναι ένα σχετικά μικρό αλλά καλά οργανωμένο κτήριο. Στο ισόγειο υπάρχουν αποθήκες τροφίμων, εργαστηριακοί χώροι, μαγειρείο και εγκατάσταση μυλών. Ο πρώτος όροφος καταλαμβάνεται από ένα ευρύχωρο δωμάτιο, όπου ήταν εγκατεστημένοι αργαλειοί, μία αποθήκη σκευών και τροφίμων, ένα αποχωρητήριο, και από δύο συνεχόμενους τοιχογραφημένους χώρους. Από αυτούς, ο ένας διακοσμείται με τις δύο τοιχογραφίες των Ψαράδων, την τοιχογραφία της Ιέρειας και τη διάσημη μικρογραφική ζωφόρο του Στόλου που περιτρέχει τους τέσσερις τοίχους του. Η ζωφόρος απεικονίζει ένα στόλο που επισκέπτεται παράλιες πόλεις, η τελευταία από τις οποίες ταυτίζεται με το ίδιο το Ακρωτήρι. Ο άλλος χώρος διακοσμείται με τις οκτώ τοιχογραφίες των Θαλαμίσκων Πλοίων. Πρόκειται για μία λεπτομέρεια της μικρογραφικής ζωφόρου που επαναλαμβάνεται οκτώ φορές με μικρές παραλλαγές στους τοίχους του.
- **Συγκρότημα Δ:** Το Συγκρότημα Δ αποτελείται από τέσσερα κτήρια. Ένα δωμάτιο του ανατολικού κτηρίου βρέθηκε διακοσμημένο με την τοιχογραφία της Ανοιξης. Εδώ ο ζωγράφος απέδωσε με ιδιαίτερη ευαισθησία ένα βραχώδες τοπίο με ανθισμένους ερυθρούς κρίνους ανάμεσα στους οποίους πετούν χελιδόνια. Στο ίδιο κτήριο βρέθηκαν πρόσφατα πινακίδες της Γραμμικής Α γραφής. Όλα τα κτήρια του Συγκροτήματος Δ έδωσαν σπουδαία κινητά ευρήματα, όπως άφθονη εισηγμένη κεραμική και πολύτιμα λίθινα και μεταλλικά αντικείμενα.
- **Οικία των Γυναικών:** Στο κτήριο αυτό βρέθηκε η τοιχογραφία των Γυναικών και των Παπύρων στην οποία οφείλει και το όνομά του. Πρόκειται για ένα μεγάλο διώροφο οικοδόμημα, το πιο ενδιαφέρον αρχιτεκτονικό στοιχείο του οποίου είναι ο φωταγωγός στο κέντρο του.
- **Ξεστή 4 :** Η Ξεστή 4 είναι ένα μεγαλόπρεπο τριώροφο οικοδόμημα, το μεγαλύτερο που ανασκάφηκε ως τώρα. Όλες του οι όψεις είναι επενδυμένες με λαξευτούς ορθογώνιους όγκους τόφου. Τα θραύσματα των τοιχογραφιών που ήλθαν στο φως ως σήμερα ανήκουν σε μία σύνθεση που στόλιζε το κλιμακοστάσιο της εισόδου και απεικονίζουν πομπή δωροφόρων ανδρών σε φυσικό μέγεθος να ανεβαίνουν σε βαθμίδες κλίμακας. Πρόκειται πιθανότατα για δημόσιο κτήριο, όπως αποδεικνύουν το ασυνήθιστα μεγάλο του μέγεθος, η εντυπωσιακή εξωτερική του εμφάνιση και ο τοιχογραφικός του διάκοσμος.

Ευρήματα από τις ανασκαφές στο Ακρωτήρι εκτίθενται στο Μουσείο Προϊστορικής Θήρας.

Περίληψη

Τύπος: Αρχαιολογικός χώρος	Χώρα: Greece	Πόλη: Θήρα

Στοιχεία Agent

marketing@greekmap.eu – Agent

Greek Map